

■ Ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ αὐτοῦ (3ῃ Ἰουλίου)

Ὁ Ἐρημίτης Ὁσιος Νικόδημος τῆς Λίμνης Κόζα*

(† 3.7.1640)

ΣΤΑ μέσα τοῦ 15' αἰώνα γεννήθηκε ὁ Ἅγιος Νικόδημος στὸ χωριὸ Ἰβάνκοβα, κοντὰ στὴν πόλη Ροστῶβ, ἀπὸ γονεῖς ποὺ ἦταν πλούσιοι καὶ εὐγενεῖς χωρικοί.

Στὸ ἅγιο Βάπτισμα ἔλαβε τὸ ὄνομα Νικήτας καὶ ἀνατράφηκε μὲ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς εὐσέβειας· ὅταν μεγάλωσε ἀρκετὰ ἄρχισε νὰ βοηθαί τὸν πατέρα του στὶς ἀγροτικὲς ἐργασίες καὶ συχνὰ ἔβασκε κάποιο κοπάδι στὸ λειβάδι.

Κάποτε ποὺ βρισκόταν στοὺς ἀγρούς ἄκουσε μιὰ φωνή:

– *Νικόδημε!... Νικόδημε!...*

Τὸ παιδί κοίταξε τριγύρω του κι ἐπειδὴ δὲν εἶδε κανέναν, κατάλαβε ὅτι αὐτὴ ἦταν θεία φωνὴ ποὺ ἀπευθυνόταν σ' ἐκεῖνον καὶ φοβήθηκε. Ὄταν ἐπέστρεψε στὸ σπίτι, τὰ εἶπε ὅλα στοὺς γονεῖς του κι ἐκεῖνοι κατάλαβαν ὅτι ἡ φωνὴ αὐτὴ ἦταν μιὰ ἔνδειξη θείας κλήσης τοῦ γιουῦ τους πρὸς τὸν Μοναχισμό· αὐτὴ τὴν ἐξήγηση ἔδωσαν καὶ στὸν ἴδιο.

Ὁ Νικήτας ὁμως αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἦταν μόλις δώδεκα χρόνων κι ἔτσι δὲν ἐγκατέλειψε ἀμέσως τοὺς γονεῖς του γιὰ νὰ ἐκπληρώσει τὴν κλήση του. Ἐμπιστεύτηκε τὰ πάντα στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ παρέμεινε νὰ ζήσει μὲ ὑπακοὴ μαζί τους μέχρι τὸ θάνατό τους, ποὺ δὲν ἄργησε νὰ ἔρθει μετὰ τὸ γεγονὸς ποὺ προαναφέραμε.

Ἄφου ἔθαψε τοὺς γονεῖς του, ὁ Νικήτας ἀναχώρησε γιὰ τὴν πόλη Γιαροσλάβλ, ὅπου ἔζησε γιὰ ἓνα ἄρκετὰ μεγάλο διάστημα. Ἐκεῖ ἔμαθε τὴν τέχνη τοῦ σιδηρουργοῦ, μὲ τὴν ὁποία καὶ κέρδιζε τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Ἡ ἀπασχόληση αὐτῆ τοῦ ἔδινε περισσότερα ἔσοδα ἀπ' ὅσα χρειαζόταν γιὰ τὶς περιορισμένες ἀνάγκες του κι ἔτσι ὅ,τι τοῦ περίσσευε τὰ ἔδινε μὲ μεγάλη του χαρὰ ἐλεημοσύνη στοὺς φτωχοῦς.

Περνοῦσε τὴν ζωὴ του μὲ μιὰ ἀκούραστη διάθεση γιὰ ἐργασία, παρακολουθοῦσε μὲ ζῆλο τὶς ἐκκλησιαστικὲς Ἀκολουθίες καὶ προσευχόταν θερμὰ, ἐνθουμούμενος τὴν φωνὴν ποὺ ἄκουσε στοὺς ἀγροὺς καὶ παρακαλώντας τὸν Θεὸ νὰ τοῦ ἀποκαλύψει τὸ νόημά της.

Κι αὐτὸ δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ.

Ἀπ' τὸ Γιαροσλάβλ ὁ Νικήτας πῆγε στὴν Μόσχα, ὅπου ἄρχισε νὰ ἐργάζεται μὲ κάποιον ἄνθρωπο ποὺ ὀνομαζόταν Τβεριανίμ καὶ τοῦ ὁποίου ἡ γυναῖκα ἦταν πονηρὴ καὶ ἐπιδιδόταν στὴν μοιχεία.

Ἡ εὐσεβὴς ζωὴ τῶν δύο φίλων, οἱ συνεχεῖς πνευματικὲς συζητήσεις τους, ποὺ φαίνονταν παράξενες στοὺς ἀσεβεῖς, καὶ ἡ σχεδὸν συνεχὴς ἀπασχόλησή τους στὴν ἐργασία, δὲν εὐχαριστοῦσαν τὴν πονηρὴ αὐτὴ γυναῖκα. Καὶ γιὰ ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπ' ὅλα αὐτά, ἀποφάσισε νὰ σκοτώσῃ τὸν ἄντρα της.

Ἐχοντας αὐτὰ στὸ νοῦ της, ἔφτιαξε μιὰ πουτίνγκα, ἔβαλε μέσα δηλητήριο καὶ τὴν ὥρα τοῦ δείπνου τὴν πρόσφερε στὸν σύζυγό της καὶ τὸν Νικήτα, ποὺ ἐκείνη τὴν ὥρα ἦταν μαζί τους. Κανένας τους δὲν ὑποπτεύθηκε τίποτα καὶ ἔφαγαν. Μετὰ τὸ δεῖπνο, ὁ Τβεριανίμ πέθανε ἀμέσως καὶ ὁ Νικήτας, ἂν καὶ ἐπέζησε, ἄρχισε νὰ ὑποφέρει ἀπὸ πόνους στὸ στομάχι.

Ἡ δοκιμασία αὐτὴ ἐξάντλησε τόσο πολὺ τὸν Νικήτα, ποὺ δὲν μπορούσε πιά νὰ ἐργαστεῖ μόνος του καὶ ἀποφάσισε νὰ πουλήσῃ τὴν χειροτεχνία του καὶ νὰ πάει σ' ἄλλο μέρος.

Ὅταν ἀναχώρησε μὲ τὸ σκοπὸ αὐτὸ στὸ νοῦ του, ἦρθε πρὸς τὸ μέρος του κάποιος ρακένδυτος καὶ τὸν ἐρώτησε:

– *Νικήτα, γιατί αισθάνεσαι ἄρρωστος, τί σοῦ συμβαίνει; Πές μου τὰ ὅλα χωρὶς νὰ διστάσεις.*

Ὁ Νικήτας τοῦ τὰ ἀφηγήθηκε ὅλα ἀκριβῶς ὅπως τοῦ συνέβησαν. Κι ὅταν ἄκουσε ὅλα αὐτὰ ὁ ἄγνωστος τοῦ ἀπάντησε:

– *Παίδι μου Νικήτα, ἔλα στίς ἕξι ἡ ὥρα στὸ μητροπολιτικὸ Ναό. Ἐκεῖ θὰ μὲ βρεῖς καὶ θὰ σοῦ δώσω κάτι νὰ πιεῖς. Καὶ οἱ προσευχῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου θὰ σὲ βοηθήσουν νὰ θεραπευτεῖς.*

Ὅταν ὁ Νικήτας πῆγε τὴ συγκεκριμένη ὥρα στὸ μητροπολιτικὸ Ναό, ὁ ἄγνωστος βγήκε ἔξω νὰ τὸν προῦπαντήσῃ μ' ἓνα δοχεῖο στὸ χέρι. Δίνοντάς του τὸ δοχεῖο αὐτό, πρόσταξε τὸ Νικήτα νὰ κάνει τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ νὰ τὸ πιεῖ. Κι ὅταν ὁ Νικήτας τὸ ἤπιε, ὁ ἄγνωστος, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπ' τὸν Ἅγιο Βασίλειο τὸν διὰ Χριστὸν Σαλὸ τῆς Μόσχας, ἐξαφανίστηκε καὶ ὁ Νικήτας αισθάνθηκε τελείως καλά.

* * *

META τὴν θαυματουργικὴ αὐτὴ θεραπεία, ὁ Νικήτας ἄρχισε ν' ἀναρωτιέται μήπως ἔφτασε ἐπιτέλους ἡ ὥρα ν' ἀφιερωθεῖ στὴν ὑπηρεσία Ἐκείνου ποὺ τὸν εἶχε τόσο καιρὸ προστατεύσει καὶ νὰ ἐκπληρώσει ἔτσι τὴν κλήση τῆς παιδικῆς ἡλικίας του.

Γιὰ νὰ βρεῖ ἀπάντηση στὸ ἐρώτημά του αὐτὸ ὁ Νικήτας, πῆγε στὸ Κουλίσκυ, ὅπου ζοῦσε ὁ διορατικὸς Γέροντας Ἡλίας κι ἔδινε ψυχοσωτήριες συμβουλές.

Δὲν εἶχε φτάσει καλὰ-καλὰ στὸ κελλὶ τοῦ Γέροντα κι ἐκεῖνος, ποὺ ἦταν περικυκλωμένος ἀπὸ ἓνα μεγάλο πλῆθος ἀνθρώπων, φώναξε μὲ προφητικὸ τρόπο:

– *Ἀπὸ ποῦ μάς ἦρθε ἐδῶ ὁ Ἐρημίτης τοῦ Κόζιουγκ;... ἀπαντώντας ἔτσι στὴ μυστικὴ σκέψη τοῦ μελλοντικοῦ ἀσκητῆ.*

Ὅλες πιά οἱ ἀμφιβολίες καὶ οἱ ταλαντεύσεις του ἐξαφανίστηκαν ἀπ' τὴν ψυχὴ του. Ὁ Νικήτας πούλησε ἀμέσως ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του, ἔδωσε τὰ χρήματα στοὺς φτωχοὺς κι ἀφοῦ ἦρθε στὸ Μοναστήρι τοῦ Τσουντῶφ, στὴν Μόσχα, παρακάλεσε τὸν Ἀρχιμανδρίτη Παφνούτιο νὰ τὸν δεχτεῖ στὴν Ἀδελφότητα.

Ὁ Παφνούτιος δέχτηκε τὸν ταπεινὸ ἀγωνιστὴ μὲ ἀγάπη, τοῦ ἔθεσε σὰν ἄσκηση τεσσαρακονθήμερη νηστεία καὶ τοῦ ἀνάθεσε διάφορα ἄλλα διακονήματα.

Ἐφοῦ ὁ Νικήτας ἐκτελοῦσε τὸ κάθε τι προσεχτικά, μὲ ταπείνωση καὶ ὑπακοή, μελετώντας συγχρόνως τὶς Θείες Γραφές, ὁ Παφνούτι-

ος τὸν ἔντυσε μὲ τὸ Ἀγγελικὸ Σχῆμα καὶ τὸν μετονόμασε σὲ Νικόδημο, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Προσφορᾶρη ποὺ ἔζησε στὶς Σπηλιές τῆς Λαύρας τοῦ Κιέβου, στὴν γιορτὴ τοῦ ὁποῦ ἔλαβε χώρα ἡ Κουρά, στὶς 31 Ὀκτωβρίου 1595. Ἔτσι ἡ προφητεία ποὺ ἀκούστηκε στοὺς ἀγρούς, καλώντας τὸ Νικῆτα μὲ τὸ ὄνομα «Νικόδημος», ἐκπληρώθηκε.

Ὁ Ὅσιος Νικόδημος ἔζησε ἔντεκα χρόνια στὸ Μοναστήρι τοῦ Τσουντωφ, κάτω ἀπ' τὴν ἐπίβλεψη τοῦ εὐστροφου καὶ φιλόστοργου καθοδηγητῆ Ἀρχιμανδρίτη Παφνούτιου.

Ὁ Παφνούτιος αὐτὸς ἦταν πολὺ πνευματικὸς ἄνθρωπος καὶ εἶχε ζήσει σὰν Μοναχὸς στὸ ἐρημικὸ Μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Παύλου τῆς Ὁμπνόρα. Ἐκεῖ εἶχε μιὰ συγκλονιστικὴ πνευματικὴ ἐμπειρία ποὺ ἄλλαξε ριζικὰ ὅλη τὴ μορφή τῆς ζωῆς του, ὅπως ἐπίσης καὶ τῆς ζωῆς τοῦ στενοῦ φίλου καὶ συνασκητῆ του, Ὁσίου Ἀδριανοῦ τοῦ Μόνζα († 5.5.1619).

Ὁ Παφνούτιος γνῶριζε, ὅτι ὁ Ὅσιος Ἀδριανὸς ἀξιώθηκε νὰ δεῖ στὰ νιάτα του ἓνα μυστηριῶδες ὄνειρο: εἶχε δεῖ κάποια ἱερὴ τοποθεσία, ἓνα Ἐρημητήριο μὲ μιὰ Ἐκκλησία ἀνάμεσα σὲ δυὸ ποτάμια, ποὺ ἦταν προορισμένο νὰ γίνεῖ ὁ τόπος τῶν ἀσκητικῶν ἀγώνων του.

Οἱ δυὸ φίλοι προσευχήθηκαν θερμὰ στὸ Θεὸ ν' ἀξιωθοῦν νὰ βροῦν τὴν τοποθεσία αὐτὴ ποὺ ὁ Ἀδριανὸς εἶχε δεῖ στὸ ὄνειρο, γιὰ τὸ ὁποῖο κανένας ἄλλος ἀπ' τοὺς δυὸ τους δὲν ἤξερε τίποτα.

Μιὰ νύχτα ὁ Παφνούτιος, ξύπνιος κι ὄχι σὲ ὄραμα, εἶδε ἓνα ἀσυνήθιστο φῶς πρὸς τὴν ἀνατολή, σὰν νὰ ξημέρωνε. Εἶδε ἐπίσης μιὰ Ἐκκλησία καὶ σταυροὺς στὸ ἐκτυφλωτικὸ αὐτὸ φῶς. Τὴν ἐπόμενὴ νύχτα, μόλις προσευχήθηκε καὶ ξάπλωσε γιὰ νὰ κοιμηθεῖ λίγο, ἐμφανίστηκε ἓνας ἄγνωστος καὶ τοῦ εἶπε:

– *Στείλε τὸ φίλο σου Ἀδριανὸ νὰ ψάξει γιὰ ἓνα Μοναστήρι στὴν τοποθεσία ποὺ εἶδες στὸ φῶς τῆς αὐγῆς, πρὸς τὴν ἀνατολή, κι ἐκεῖ θὰ ἐμφανισθεῖ ἓνας ἅγιος ἄνθρωπος.*

Καὶ μετὰ πρόσθεσε:

– *Ἡ τοποθεσία αὐτὴ ὁμως δὲν προορίζεται γιὰ σένα.*

Ὅταν ὁ Παφνούτιος πληροφορήσε τὸν Ὅσιο Ἀδριανὸ γι' αὐτό, ὁ τελευταῖος ξεκίνησε νὰ ψάξει γιὰ τὴν τοποθεσία αὐτὴ καὶ πραγματικὰ βρῆκε καὶ τὴν ἀναγνώρισε στὸν ποταμὸ Μόνζα.

Ἐκεῖνος ποὺ εἶχε ἐμφανισθεῖ στὸν Παφνούτιο σὰν ἀγγελομίμητος εὐαγγελιστῆς τῶν οὐράνιων ἐντολῶν, ἦταν ὁ μεγάλος Ὅσιος Θερά-

ποντας τοῦ Μόνζα († 12.12.1599), μυστικὸς μαθητὴς τοῦ Ἁγίου Βασιλείου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ τῆς Μόσχας, ποὺ ἦταν καὶ ὁ ἴδιος Ἐρημίτης καὶ Θαυματουργός.

Ἐχοντας φτάσει σὲ πνευματικὴ ἀγνότητα, εἶδε μὲ τὸ φῶς τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν ταπεινὴ ἐπιθυμία τῶν δύο ἀγίων φίλων, τοὺς συμπάθησε κι ἔσπευσε νὰ τοὺς βοηθήσει μὲ μυστικὸ τρόπο. Στὴν ἀρχὴ τοὺς ὑπόδειξε τὴν τοποθεσίαν ποὺ ὁ Θεὸς εἶχε ἐκλέξει γιὰ τοὺς ἀσκητὲς του καὶ κατόπιν πῆγε καὶ ὁ ἴδιος στὸ Ἐρημητήριον τοῦ ποταμοῦ Μόνζα, σὰν ἄγνωστος προσκυνητὴς, γιὰ νὰ βοηθήσει τὸν Ὅσιο Ἀδριανὸ νὰ ἰδρύσει τὸ Κοινόβιό του.

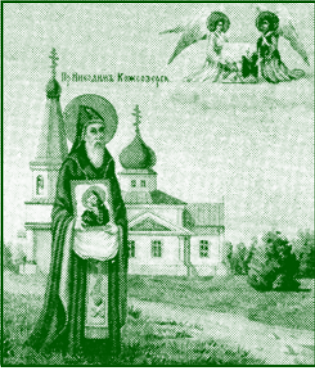
Μόλις ὁ Ὅσιος Ἀδριανὸς ἐγκαταστάθηκε στὸν ποταμὸ Μόνζα, ὁ Παφνούτιος ἔγινε μὲ βασιλικὸ διάταγμα Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Μοναστηριοῦ τοῦ Τσουντῶφ κι ἔτσι χωρίστηκε ἀπ' τὴν ἀγαπημένη του Ἐρημο, γιὰ νὰ γίνῃ στὸν κόσμον ζύμη ποὺ ν' αὐξάνῃ τὴν ἀγάπην γιὰ τὴν Ἐρημο σὲ αὐτοὺς ποὺ ἀναζητοῦν τὸν Θεό. Ὁ Ὅσιος Νικόδημος ἦταν ἓνας ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἐμπνεύστηκαν ἀπ' τὸν Ὅσιο Παφνούτιο.

Στὸ Μοναστήριον τοῦ Τσουντῶφ, ὁ Ὅσιος Νικόδημος πέρασε τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο ἀπὸ διάφορα διακονήματα. Μαχόμενος ἐναντίον τῶν παθῶν, ἀγωνίστηκε συγχρόνως μὲ τιμιότητα καὶ προθυμία γιὰ τοὺς ἀδελφούς. Ἦταν ταπεινός, ἀπλός, ἐλεήμων, εὐσεβής, θαρραλέος καὶ πλημμυρισμένος ἀπὸ ἀγάπην γιὰ ὅλους.

Οἱ ἀδελφοὶ εἶχαν ἐνθουσιαστῆ ἀπ' τοὺς ἀγῶνες του καὶ τὸν ἀγαποῦσαν, ὁ Ὅσιος ὁμως ἀπόφευγε τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν καὶ φλεγόταν ἀπ' τὴν ἐπιθυμίαν γιὰ ἀνώτερον πνευματικὴν τελειότητα. Ἐχοντας ἀπαρνηθεῖ τελείως τὸ θέλημά του ἐπιδόθηκε ὀλοκληρωτικὰ στὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ, καθαρίζοντας τὴν ψυχὴν του μὲ ἀσκητικὸν ἀγῶνα. Τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς παραμονῆς του στὸ Μοναστήριον τοῦ Τσουντῶφ ἀσκοῦσε τὸ διακόνημα τοῦ καντηλανάφτη.

Κατὰ τὸ 1606, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Παφνούτιος χειροτονήθηκε Ἐπίσκοπος κι ἔγινε Μητροπολίτης τῆς Κρούτιτσα. Ὁ Ὅσιος Νικόδημος πῆγε μαζί του στὴν Κρούτιτσα, ἀλλὰ πολὺ γρήγορα ἄρχισε νὰ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ ἐπιτρέψει νὰ πάει στὴν Ἐρημο, γιὰτὶ ἡ ζωὴ σὲ μιὰ Μητρόπολιν, μὲ τὴν σύγχυση καὶ τὸ θόρυβό της, δὲν μποροῦσε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ Ἀσκητῆ.

Ὁ Μητροπολίτης Παφνούτιος προσπάθησε γιὰ πολὺ καιρὸ νὰ πείσει τὸν Ὅσιο Νικόδημον νὰ μείνῃ μαζί του, γιὰτὶ δὲν ἠθέλε νὰ χωριστεῖ ἀπ' τὸν ἀγαπημένον μαθητὴν του.

Βλέποντας όμως την άμετακίνητη απόφασή του και όντας ο ίδιος έραστής τής Έρημου, του έδωσε εύχή ν' αναχωρήσει και του χάρισε για εύλογία ένα αντίγραφο Εικόνας τής Παναγίας του Βλαδιμήρου. Και ο Όσιος Νικόδημος, αφού έζησε στην Κρούτιτσα μόλις ένα χρόνο, αναχώρησε για ένα ήσυχαστικό Έρημητήριο στο μακρινό Βορρά.

Οί Έρημίτες του Βορρά αυτή την εποχή ήταν πασίγνωστοι στην Μόσχα και οί ευσεβείς Μοσχοβίτες τους αγαπούσαν υπερβολικά. Πολλοί απ' αυτούς έρχονταν στην Πρωτεύουσα για την μιá η την άλλη ανάγκη τους και οί ευγενείς η ακόμη και οί Τσάροι τους υποδέχονταν θερμά και τους γέμιζαν με δώρα, παρακαλώντας τους ακόμη να γίνουν πνευματικοί πατέρες τών παιδιών τους.

Ένας απ' τους αγαπημένους στην Μόσχα Έρημίτες ήταν ο Όσιος Σεραπίων τής λίμνης Κόζα, στου οποίου τó Έρημητήριο, μέσα στους άρκτικούς βάλτους, αποφάσισε να εγκατασταθεί ο Όσιος Νικόδημος.

* * *

Ο ΟΣΙΟΣ Σεραπίων ήταν ένας πρίγκηπας τών Τατάρων πού, όταν συλλήφθηκε στο Καζάν, βαφτίστηκε και αγάπησε τόσο πολú την Όρθόδοξη Πίστη, ώστε αποφάσισε να εγκαταλείψει τὰ έγκόσμια και ν' αγωνιστεί στις έρημους του Βορρά.

Σε μιá έρημη χερσόνησο τής λίμνης Κόζα συνάντησε τόν Αναχωρητή Νήφωνα, τόν έκανε Γέροντά του και ζούσαν και οί δυό τους τρεφόμενοι με χόρτα και μούρα.

Μετá από μιá περίοδο δοκιμασίας ο Νήφων έντυσε τó μαθητή του με τó Άγγελικό Σχήμα και πολú γρήγορα μαζεύτηκαν γύρω τους και άλλοι αδελφοί.

Μετá τó θάνατο του Νήφωνα, ο Όσιος Σεραπίων πήγε στην Μόσχα, όπου τó 1584 ζήτησε και έλαβε απ' τόν Τσάρο τόπο για να ιδρύσει ένα νέο Μοναστήρι.

*Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῆς λίμνης Κόζα
καὶ οἱ προστάται αὐτῆς Ὅσιος Σεραπίων καὶ Ὅσιος Νικόδημος.*

Τὸ 1608 ὁ Ἀβραάμ, ὁ μαθητὴς τοῦ Ὁσίου, ἔγινε Ἡγούμενος καὶ ὁ Ὅσιος Σεραπίων ἀποτραβήχτηκε γιὰ νὰ τελειώσει τὶς μέρες του στὴν ἡσυχία.

Ὅταν ὁ Ὅσιος Νικόδημος ἔφτασε στὴ λίμνη Κόζα, ὁ Ὅσιος Σεραπίων καὶ ὁ Ἡγούμενος Ἀβραάμ τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ ἀγάπη καὶ τὸν συμπεριέλαβαν στὴν Ἀδελφότητα, ποὺ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἀριθμοῦσε περίπου σαράντα Μοναχοὺς.

Κι ἐκεῖ ὅμως ὁ Ὅσιος Νικόδημος δὲν ἔμεινε γιὰ πολὺ, παρὰ μόνο ἐνάμισυ χρόνο, ἐργαζόμενος στὸ ζύμωμα καὶ τὸ φούρνισμα τῶν πρόσφορων, μιμούμενος ἔτσι τὸν προστάτη Ἅγιό του.

Μετὰ, φεύγοντας τὴν δόξα καὶ τὴν τιμὴ, πῆγε μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Ἡγουμένου στὴν γειτονικὴ ἔρημο τοῦ ποταμοῦ Κόζιουγκ, τὸ καλοκαίρι τοῦ 1609. Ἔτσι ἐκπληρώθηκε ἡ προφητεία τοῦ μακάριου Ἡλίου ποὺ ὀνόμασε τὸν Ὅσιο «ἐρημίτη τοῦ Κόζιουγκ».

Στὴν ἔρημο τοῦ Κόζιουγκ ὁ ὀσιος Νικόδημος ἔχτισε μόνος του ἕνα μικρὸ κελλί. Ἐκεῖ ἔσκαβε τὴν γῆ καὶ φύτευε λαχανικά, μάζευε ρίζες, ψάρευε στὸ ποτάμι καὶ τρεφόταν μὲ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν του. Τὰ ψάρια ὅμως δὲν τὰ ἔτρωγε ποτὲ φρέσκα, παρὰ μόνο μόλις ἀρχίζαν νὰ χαλοῦν καὶ τοῦτο γιὰ νὰ μὴ δώσει στὸ σῶμα του καμιὰ ἡδονὴ ἀπὸ ἐπίγεια ἀγαθὰ. Στὴν ἀρχὴ οἱ Μοναχοὶ συνήθιζαν νὰ τοῦ φέρνουν γάλα ἀπ' τὸ Μοναστήρι· γρήγορα ὅμως ὁ Ὅσιος ἀρνήθηκε καὶ δὲν τὸ δεχόταν πιά.

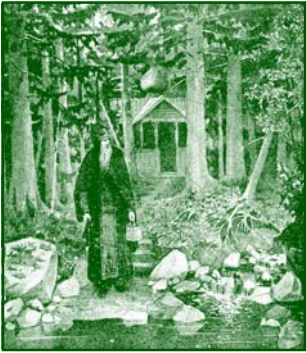
Τὸν καιρὸ του τὸν περνοῦσε μὲ αὐστηρὴ νηστεία καὶ ἐγκράτεια, σχεδὸν ἀκατάπαυστη ἀγρυπνία (κοιμόταν πολὺ λίγο καὶ μάλιστα ὀρθιος), ἀδιάλειπτη προσευχή, πολὺ συχνὰ μὲ δάκρυα, καὶ σκληρὴ ἐργασία.

Στην ἔρημο αὐτὴ ὁ Ὅσιος Νικόδημος βρῆκε αὐτὸ ποῦ ἐπιθυμοῦσε τόσο καιρό.

– *Ταπεινὲ Νικόδημε, μονολογοῦσε, βρῆκες μιὰ ἡσυχὴ τοποθεσία γιὰ τὴν σωτηρία σου. Γι' αὐτὸ ἀνύψωσε τὸ πνεῦμά σου τὸν ἔσχατο αὐτὸ καιρό, «ἔστω καὶ τὴν ἐνδεκάτην», γιατί τὸ τέλος τοῦ βίου σου πλησίασε ἤδη καὶ ὁ Δίκαιος Κριτὴς ἔρχεται μὲ δόξα, γιὰ ν' ἀποδώσει στὸν καθένα σύμφωνα μὲ τὰ ἔργα του.*

Καὶ μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις ἀγωνιζόταν ἀκούραστα στὴν πνευματικὴ ἐργασία. Ὁ Ὅσιος δὲν εἶχε νὰ πολεμήσει μόνο μὲ τὸν ἑαυτὸ του ἀλλά, ὅπως ὅλοι οἱ πραγματικοὶ ἀσκητὲς, εἶχε νὰ διεξαγάγει ἕναν ἀνηλεὴ πνευματικὸ πόλεμο μὲ τὸν πονηρό.

Ὁ ἐχθρὸς ἄρχισε τὸν πόλεμό του, προσπαθώντας νὰ ἐγείρει στὸν Ἀσκητὴ τὶς ἐπιθυμίες τῆς σάρκας καὶ στὴν συνέχεια νὰ τὸν καταστρέψει.

Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό, ὅταν ὁ Ὅσιος πήγαινε γιὰ νὰ πάρει νερό, ἐμφανιζόταν μὲ τὴν μορφή μιᾶς ωραίας γυναίκας καὶ ξάπλωνε δίπλα στὸ ποτάμι. Οἱ προσπάθειές του ὅμως δὲν ἐπιτύγχαναν, γιατί ὁ Ὅσιος εἶχε νεκρώσει τὸ σῶμα καὶ τὴν ἀγάπη γιὰ τὸν κόσμο ὅταν ὑπηρετήσε στὰ Μοναστήρια καὶ δὲν ὑποχωροῦσε στὸν πειρασμό. Ἀντιλαμβανόταν τὶς παγίδες τοῦ πονηροῦ, προσευχόταν γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ του ἀπ' αὐτὲς καὶ ἡ ὀπτασία ἐξαφανιζόταν.

Ἡ ἀκόλουθη προσευχὴ ποῦ συνέθεσε ὁ Ὅσιος ἐναντίον τῶν πειρασμῶν καὶ ἡ ὁποία διασώθηκε αὐτοῦσια, ἦταν ἀπ' τὴν ἐμπειρία ποῦ ἀπόκτησε ἀπ' τὶς δοκιμασίες του αὐτές:

«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Γιὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός· μὴ καταισχύνεις ἐμένα τὸν ἁμαρτωλὸ ποῦ ἐλπίζω καὶ καταφεύγω σὲ Σένα. Ἐσὺ ποῦ ἀγαπᾷς τὸ ἀνθρώπινο γένος, Θεὲ κάθε παρηγοριᾶς, Φιλάνθρωπε καὶ Ἐλεῆμον, Ἐσὺ Κύριε ποῦ ὑπῆρχες πρὸ τῶν αἰώνων, ὑπάρχεις καὶ θὰ ὑπάρχεις γιὰ πάντα, ἀπομάκρυνε ἀπὸ ἐμένα τὸν δούλο Σου τὸν πειρασμὸ ποῦ ἔχει ἐγερθεῖ ἐναντίον μου καὶ μὲ καταπολεμᾷ, γιατί ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ». Ἔτσι ἔχει ὀπλιστεῖ καὶ ἐναντίον ἐμοῦ τοῦ δούλου Σου καὶ θέλει νὰ μὲ καταβροχθίσει· ἀλλὰ μὴ μ'

ἐγκαταλείψεις, Κύριε, σ' ἐκείνους ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ μὲ βλάψουν· γιατί εἶσαι εὐλογημένος τῶρα καὶ στοὺς αἰῶνες τῶν αἰῶνων. Ἀμήν».

Συχνὰ οἱ Ἐρημίτες τοῦ μακρινοῦ Βορρᾶ εἶχαν ν' ἀντιμετωπίσουν ὅλη τὴν δύναμη τῆς φύσης, μιὰ δύναμη ἄγρια κι ἀδάμαστη ἀπ' τὸν ἄνθρωπο. Οἱ φοβερὲς ὅμως αὐτὲς καὶ καταστροφικὲς ἐκρήξεις ποὺ ξέσπαγαν στὴν κατὰ τὰ ἄλλα ἡσυχὴ καὶ ἀδιατάραχτη ζωὴ τους, ὑποτάσσονταν στὴν δύναμη τῆς πίστεως καὶ τῆς προσευχῆς.

«Μιὰ ἡμέρα», ἀναφέρει ὁ πρῶτος βιογράφος τοῦ Ὁσίου Νικοδήμου, «τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ Κόζιουγκ σηκώθηκαν τόσο ψηλὰ ποὺ κάλυψαν τὶς ὄχθες καὶ κατάκλυσαν ὅλη τὴν περιοχὴ. Τὰ νερὰ γέμισαν τὸ κελλὶ τοῦ Ὁσίου ποὺ ἦταν κοντὰ στὸ ποτάμι καὶ τὸ κάλυψαν τόσο, ὥστε μόλις ἡ ὄροφὴ του διακρινόταν.

Τότε ὁ Ὁσιος Νικόδημος πῆρε τὴν Εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Βλαδιμήρου, μὲ τὴν Ὅποια τὸν εἶχε εὐλογήσει ὁ πνευματικὸς του Πατέρας καὶ διδάσκαλος, Μητροπολίτης τῆς Κρούτιτσα Παφνούτιος, πῆγε πάνω ἀκριβῶς στὴν ὄροφὴ τοῦ κελλιοῦ του, στάθηκε ἐκεῖ σὰν τοὺς στυλίτες καὶ προσευχήθηκε μὲ δάκρυα, ἀπαγγέλλοντας τοὺς Ψαλμούς. Ἦμεινε ἔτσι προσευχόμενος μὲ δάκρυα ἕως ὅτου τὸ νερὸ ὑποχώρησε, ἐπέστρεψε στὴν κοίτη του καὶ συνέχισε τὴν φυσικὴ του ροή. Ἄλλη φορὰ πάλι, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ζέστης τοῦ καλοκαιριοῦ, τὸ κελλὶ τοῦ Ὁσίου πῆρε φωτιά. Καὶ πάλι ὅμως ἡ θερμὴ καὶ μὲ δάκρυα προσευχὴ του, μὲ τὴ θαυματουργὴ Εἰκόνα στὰ χέρια του, ἔσωσαν αὐτὸν καὶ τὸ κελλί του ἀπ' τὴν καταστροφὴ καὶ συνέχισε ἀκλόνητος τὸν δρόμο τῆς σωτηρίας του».

Πολλὲς φορὲς ὁ πειρασμὸς ἐμφανιζόταν μπροστὰ στὸν Ὁσιο καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸν διώξει ἀπ' τὴν Ἐρημὸ του.

– *Φύγε μακριὰ ἀπ' ἐδῶ, πονηρὲ Μοναχέ!...*, φώναζαν οἱ δαίμονες, *διαφορετικὰ θὰ σὲ καταστρέψουμε.*

Οἱ ἀπειλὲς αὐτὲς ὅμως δὲν ἔφερναν κανένα ἀποτέλεσμα. Ὁ Ὁσιος ἔδωχνε μὲ τὴν προσευχὴ του τοὺς δαίμονες καὶ συνέχιζε τοὺς ἀγῶνες του.

Βλέποντας ὁ πατέρας τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ὑπερηφανείας τὴν πλήρη ἀποτυχία του καὶ τὸ ἀμετακίνητο τοῦ Ὁσίου Νικοδήμου, χρησιμοποίησε τὸ ἀκόλουθο τέχνασμα: ἀφοῦ ἐφανίστηκαν σὰν ἓνα ἀμέτρητο πλῆθος, οἱ δαίμονες ἄρχισαν ν' ἀναχωροῦν λέγοντας ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ξαναγυρίσουν, λόγω τῆς ἀγιότητάς του. Νόμισαν ὅτι ὁ Ὅσιος θὰ τοὺς πίστευε καὶ θὰ θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του τέλειο, θὰ παραμελοῦσε τὴν προσευχὴ του, θὰ ὑπερηφανευόταν κ' ἔτσι θὰ ἔπεφτε. Ὁταν ὅμως μετὰ ἀπὸ λίγο καιρὸ γύρισαν καὶ τὸν εἶδαν ἄγρυπνο, ἀναγκάστηκαν ἀπὸ ἀδυναμία καὶ ντροπὴ νὰ φύγουν ἀπὸ κοντὰ του γιὰ πάντα.

Τότε ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ ἐπισκέφτηκε τὸν Ὅσιο. Κι ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἐξάγνισε καὶ δυνάμωσε τὴν ψυχὴ του στὸ καλὸ, τὴν πρόσφερε σὰν θυσία στὸν Θεό.

Καὶ ὁ Θεὸς δέχτηκε τὴν ἀγνὴ αὐτῆ θυσία καὶ τὸν ἀξίωσε νὰ γίνῃ ἓνα ὄργανο τοῦ ἐλέους Του πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς. Ὁ Θεὸς τὸν ἐπιβράβευσε, ἐνῶ ζοῦσε ἀκόμη, μὲ τὰ χαρίσματα τῆς προορατικότητας, τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν καὶ τὴν δύναμη νὰ ἐμφανίζεται σὲ κείνους ποὺ τὸν ἐπικαλοῦνταν μὲ πίστη.

Ὅταν ὁ μελλοντικὸς μαθητὴς καὶ βιογράφος του, Ἱερομόναχος Ἰάκωβος, ἦρθε πρὸς τὸν Ὅσιο γιὰ πρώτη φορὰ σὰν κοσμικὸς, ἐκεῖνος τὸν χαιρέτησε σὰν νὰ τὸν γνώριζε ἀπὸ πολὺ καιρό. Καὶ σ' αὐτὴ τὴν πρώτη του ἐπίσκεψη, ὁ Ὅσιος τὸν θεράπευσε ἀπὸ μιὰ ἀρρώστια τῶν ματιῶν του. Μιὰ ἄλλη φορὰ τὸν θεράπευσε ἀπὸ μιὰ ἀρρώστια τῶν δοντιῶν του καὶ ἄλλη φορὰ πάλι τὸν θεράπευσε ἐνῶ ὑπόφερε ἀπὸ φοβερὴ δύσπνοια. Καὶ τὸ 1638 ἐφανίστηκε στὸν ὕπνο του καὶ τὸν θεράπευσε ἀπὸ πόνους τοῦ στομαχοῦ.

Κάποτε ποὺ ὁ Κυριάκος Κοζλῶφ καὶ ὁ Μάξιμος Πέσκωφ ἐπικαλέστηκαν τὸν Ὅσιο μὲ πίστη, σὲ μιὰ στιγμή ποὺ κινδύνευαν ἐνῶ ταξίδευαν στὴ Λευκὴ Θάλασσα, ἐκεῖνος ἐφανίστηκε καὶ τοὺς ἔσωσε ἀπὸ βέβαιο θάνατο.

Αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκανε ὁ Ὅσιος γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Ἀκόμη καὶ ἀπ' τὸν παλιὸ μοναχικὸ του μανδύα ἀνάβλυζαν θαύματα σὲ κείνους ποὺ τὸν ἀκουμποῦσαν μὲ πίστη στὸ μέλος ποὺ ἔπασχε. Ἔτσι, μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ Ἰάκωβος σὲ μιὰ ἄλλη περίπτωση θεραπεύτηκε ἀπὸ πονόδοντο.

Ἄφοῦ ὁ Ὅσιος Νικόδημος, αὐτὸς ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος, ἀπόκτησε τὴν χριστιανικὴν τελειότητα, ζοῦσε ἀνάμεσα στὰ ἄγρια θηρία τῆς ἐρήμου, ὅπως ζοῦσε ὁ Ἄδὰμ στὴν μέση τοῦ Παραδείσου.

Ἀναφέρεται στὸν Βίο του, ὅτι κάποτε ὁ Ἠγούμενος τοῦ Μοναστηριοῦ τῆς λίμνης Κόζα, Ἀβραάμ, ποὺ ἐπισκεπτόταν συχνὰ τὸν Ὅσιο καὶ εἶχε μαζί του πνευματικὲς συζητήσεις, μπῆκε μαζί μ' ἓναν Μοναχὸ σὲ μιὰ βάρκα καὶ ἀνέβαιναν τὸν ποταμὸ Κόζιουγκ γιὰ νὰ ἐπιθεωρήσουν τοὺς ἀγρούς, ποὺ τότε πρόσφατα εἶχαν θερίσει.

Ὅταν ἐπέστρεφαν κατεβαίνοντας, εἶδαν τὸν Ὅσιο νὰ περπατᾷ κοντὰ στὸ ποτάμι καὶ γύρω του νὰ βόσκει ἓνα πλῆθος ἄγρια ζῶα, ποὺ λέγονται τάρανδοι, χωρὶς νὰ φοβοῦνται ἀπ' τὴν παρουσία του. Ὅταν ὁμως ἄκουσαν τὶς φωνές μας, ἔσπευσαν νὰ κρυφτοῦν μέσα στὸ δάσος. Κι ὅταν ὁ Ἠγούμενος ἐρώτησε τὸν Ὅσιο ἐὰν τὰ ἄγρια αὐτὰ ζῶα, οἱ τάρανδοι, ἔρχονταν συχνὰ ἐκεῖ, ἐκεῖνος ἀπάντησε καταφατικά. Ὁ Ἠγούμενος ἔμεινε κατάπληκτος, πῶς οἱ τάρανδοι βιάδιζαν δίπλα στὸν Ὅσιο χωρὶς νὰ τὸν φοβοῦνται.

Πλήθη ἀνθρώπων ἄρχιζαν τώρα νὰ συρρέουν πρὸς τὸν Ὅσιο καὶ καθένας λάβαινε ἀπ' αὐτὸν ὅ,τι ζητοῦσε.

Ἡ φήμη τοῦ Ἐρημίτη τοῦ Κόζιουγκ ἀπλώθηκε παντοῦ γύρω κι ἔφτασε μέχρι τὴν Μόσχα.

Ὁ Πρωθιεράρχης τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, Πατριάρχης Ἰωάσαφ ὁ Α', ἄκουσε γιὰ τοὺς ἀγῶνες του καὶ ὡς ἐνδειξη σεβασμοῦ τοῦ ἔστειλε τὸ παλτὸ του, ποὺ ἦταν ἀπὸ δέρμα ἀλεπούς, ζητώντας τὶς προσευχές του. Αὐτὸ ἔγινε τὸ 1639. Ὁ Ὅσιος Νικόδημος δέχτηκε τὸ τιμητικὸ δῶρο, τὸ ἀσπάστηκε, ἀνάπεμψε δέηση γιὰ τὸν δωρητὴ, δὲν κράτησε ὁμως τὸ παλτὸ γιὰ τὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ τὸ ἔστειλε στὸ Μοναστήρι τῆς λίμνης Κόζα λέγοντας:

– *Ἐνα ἀπλὸ πουκάμισο εἶναι ἀρκετὸ γιὰ μένα τὸν φτωχό.*

Τὸ γούνινο αὐτὸ παλτὸ φυλαγόταν στὸ Μοναστήρι τῆς λίμνης Κόζα μέχρι τὸ 1885, ὅποτε κάηκε ἀπὸ μιὰ φωτιά ποὺ κατέστρεψε τὴν Ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Θεοφανείων. Ἐκεῖ ἐπίσης, αὐτὴ τὴν ἐποχὴ, φυλαγόταν ὁ μανδύας καὶ τὸ ραβδί τοῦ Ὀσίου Νικοδήμου ποὺ κι αὐτὰ καταστράφηκαν.

Ὁ Ἱερός Ναὸς τῶν Ἁγίων Θεοφανείων. Ἱερὰ Μονὴ τῆς λίμνης Κόζα. Πρὸ τῆς καταστροφῆς του ἀπὸ τὴν πυρκαϊὰ τοῦ 1885.

Ο ΟΣΙΟΣ Νικόδημος αισθανόταν ήδη ότι είχε όδεύσει στην ζωή αυτή χωρίς να κλονιστεί ή να ταλαντευτεί καθόλου και τώρα έπιθυμούσε ένα πράγμα μόνο: να πάει κοντά στον Χριστό, για τον οποίο είχε αγωνιστεί όλη του την ζωή.

Έτσι ο Όσιος άρχισε να προσεύχεται:

«Κύριε Ίησοῦ Χριστέ, ἀξίωσέ με νὰ γίνω κοινωνὸς τῶν Ἁγίων Σου καὶ νὰ συμμετάσχω μαζί τους στὴν Βασιλεία Σου· συγκαταριθμησέ με μαζί τους στὸ φῶς Σου, ποὺ ἔχεις προετοιμάσει γιὰ τοὺς δικαίους Σου».

Δὲν εἶχε καλὰ-καλὰ τελειώσει τὴν προσευχή του, ὅταν ἐνώπιόν του ἐμφανίστηκαν δυὸ ἄνθρωποι: ἓνας Ἱεράρχης κι ἓνας Μοναχός. Ὁ Όσιος νόμισε ὅτι εἶναι φαντάσματα καὶ φοβήθηκε· ὁ Ἱεράρχης ὅμως τοῦ εἶπε:

«Μὴ φοβᾶσαι, δοῦλε τοῦ Χριστοῦ, ἐρημίτη καὶ ἅγιε ζηλωτῆ. Ὁ Κύριος μᾶς ἔστειλε νὰ σὲ πληροφορήσουμε γιὰ τὴν ἐπικείμενη κοίμησή σου. Σύντομα θὰ ἀπολαύσεις τὰ ἀγαθὰ τῆς Ἄνω Ἱερουσαλήμ, ποὺ ὁ Κύριος ἔχει ἐτοιμάσει γι' αὐτοὺς ποὺ τὸν ἀγαποῦν».

Ὁ Όσιος Νικόδημος προσέπεσε στὰ πόδια τους καὶ τοὺς ἐρώτησε ποιοὶ ἦταν καὶ ὁ Ἱεράρχης ἀπάντησε:

«Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἀλέξιος, Μητροπολίτης Μόσχας καὶ μαζί μου εἶναι ὁ Διονύσιος, Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Μοναστηριοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος τοῦ Ὁσίου Σεργίου. Αὐτό, γιὰ τὸ ὁποῖο παρακάλεσες τὸν Κύριο, θὰ πραγματοποιηθεῖ σύμφωνα μὲ τὴν αἴτησή σου· θὰ συγκαταριθμηθεῖς μὲ τοὺς Ἁγίους στὴν Οὐράνια Βασιλεία».

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ καὶ οἱ δύο Ἅγιοι ἐξαφανίστηκαν.

Ὁ Όσιος Νικόδημος τότε, πλημμυρισμένος ἀπὸ πνευματικὴ ἀγαλλίαση, δοξάζοντας τὸν Θεὸ καὶ αισθανόμενος τὴν ἐξάντληση τοῦ σώματός του, κάλεσε τὸν Ἠγούμενο Ἰωνᾶ, τοῦ Μοναστηριοῦ τῆς λίμνης Κόζα, καὶ ἀφοῦ τοῦ διηγήθηκε τὸ κάθε τι σχετικὰ μὲ τὸ ὄραμα, ζήτησε νὰ κοινωνήσει τὰ Ἄχραντα Μυστήρια τοῦ Χριστοῦ.

Αὐτὰ ἔγιναν ἑπτὰ μῆνες πρὶν ἀπ' τὴν Κοίμησή του, τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1639.

Ὁ Ἠγούμενος Ἰωνᾶς παρακάλεσε τὸν Όσιο Νικόδημο ν' ἀφήσει τὸ κελλί του, ποὺ εἶχε χτιστεῖ λίγο καιρὸ πρὶν στὴν θέση τοῦ παλιοῦ

κελλιού του από χωρικούς που υπηρετούσαν στο Μοναστήρι, και να έλθω κοντά τους, για να τελειώσει τις ημέρες του μαζί τους.

Έκείνος τότε, με δάκρυα στα μάτια, αποχωρίστηκε τον αγαπημένο τόπο των πνευματικών του αγώνων και πήγε στο Μοναστήρι, όπου όλοι οι αδελφοί τον υποδέχτηκαν με ένθουσιασμό, στις 20 Μαΐου του 1640.

Ο Όσιος δὲν ἔζησε ἐκεῖ παρὰ 44 μόνο ἡμέρες.

Όταν ἦρθε στὸ Μοναστήρι ὁ θεάρεστος αὐτὸς ἄνθρωπος, ἐγκαταστάθηκε σὲ κάποιο ἄδειο κελλί, ἀρνούμενος ὅλες τὶς προσκλήσεις νὰ ζήσει μαζί μὲ τοὺς ἀδελφούς κι ἐκεῖ προπαρασκευαζόταν γιὰ τὸ τέλος του, ποὺ ἦρθε στὶς 3 Ἰουλίου 1640.

Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὁ μαθητὴς του Ἰάκωβος, ποὺ τότε ἦταν ἀκόμη λαϊκὸς καὶ ὀνομαζόταν Ἰωάννης Ντυάτλεφ, χωρικὸς ἀπ' τὸ Πριλούκι, μετὰ τὸ δεῖπνο βγῆκε ἔξω γιὰ ἓνα διακόνημα.

Περνώντας ἔξω ἀπὸ τὸ κελλί τοῦ Ὁσίου Νικοδήμου, ἄκουσε τὴν φωνή του. Μπαίνοντας στὸν προθάλαμο τοῦ κελλιού του, ὁ μαθητὴς εἶδε τὸν Γέροντά του νὰ κάθεται ἐξαντλημένος στὸ κατώφλι καὶ τὸν βοήθησε νὰ μπεῖ στὸ κελλί.

– *Παιδί μου Ἰωάννη, πορεύου ἐν εἰρήνῃ*, τοῦ εἶπε ὁ Ὁσιος, *εἶθε ὁ Κύριος νὰ εἶναι μαζί σου ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς σου.*

Ὁ Ἰωάννης ἔφυγε καὶ πήγε στὸ διακόνημά του. Κι' ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν στιγμή ὁ Ὁσιος Νικόδημος ἀναπαύτηκε.

Μετὰ ἀπὸ λίγο, ὁ Ἠγούμενος καὶ οἱ ἀδελφοὶ βγαίνοντας ἀπ' τὴν Τράπεζα αἰσθάνθηκαν μιὰ ἐξαιρετικὰ ἀσυνήθιστη εὐωδία!...

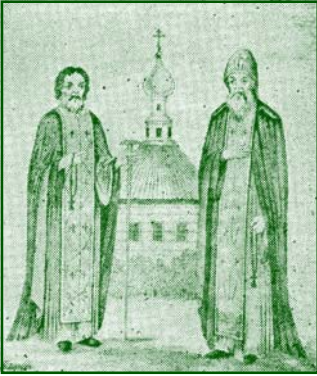
Ἐπειδὴ κατάλαβαν ὅτι ἡ εὐωδία ἐρχόταν ἀπ' τὸ κελλί τοῦ Ὁσίου, εὐχαριστήθηκαν καὶ πήγαν πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἀλλὰ τὸ κελλί ἦταν κλειστό. Ἀφοῦ εἶπαν τὴ συνηθισμένη εὐχὴ καὶ δὲν ἔλαβαν ἀπάντηση, μπῆκαν στὸ κελλί καὶ τὸν βρῆκαν ἤδη κεκοιμημένο.

Τὸ πρόσωπό του ἦταν λαμπρὸ καὶ εἶχε μιὰ χαρούμενη ἔκφραση, τὸ δὲ κελλί ἦταν πλημμυρισμένο μὲ εὐωδία!...

Ἀφοῦ περιποιήθηκαν τὸ ἱερὸ Σκῆνωμά του, ὁ Ἠγούμενος Ἰωνᾶς καὶ οἱ ἀδελφοὶ τὸ ἔθαψαν μὲ ἱεροπρέπεια καὶ τιμὴ κοντὰ στὴν Ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Θεοφανείων τοῦ Κυρίου, στὴ νότια πλευρά.

* * *

Η ΡΩΣΙΚΗ Ἐκκλησία συναρίθμησε τὸν Ἐρημίτη Ὁσιο Νικόδημο τῆς λίμνης Κόζα στοὺς Ἁγίους τῆς τὸ 1662, ἀναμφίβολα χάρις στὴν

Οἱ Ὅσιοι Σεραπίων καὶ
Νικόδημος τῆς λίμνης Κόζα.

ἐπιρροὴ τοῦ Νίκωνος, Πατριάρχου τῆς Μόσχας, ποὺ εἶχε κάνει Μοναχὸς στὸ Μοναστήρι τῆς λίμνης Κόζα, ὅταν ζοῦσε ὁ Ὅσιος Νικόδημος, καὶ διαδέχτηκε τὸν Ἰωνᾶ ὡς Ἡγούμενος τὸ 1642.

Ἡ Ἀκολουθία του συντέθηκε αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἀπ' τὸν Μητροπολίτη Μακάριο Γκρεβένσκυ καὶ τὸ Σέρβο Ἀββᾶ Θεοδόσιο, ποὺ εἶχε ἔρθει στὴν Ρωσία γιὰ τὸν Πατριάρχη Νίκωνα.

Ἀπὸ τότε ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ καταφεύγουν στὸν Ὅσιο γιὰ βοήθεια, μὲ πίστη καὶ ἀγάπη, λαβαίνουν αὐτὸ ποὺ ζητοῦν ἀπ' τὸν μεγάλο αὐτὸν Ἅγιο, τὸν Θαυματουργὸ τῆς λίμνης Κόζα.

(*) Πηγές:

- Πέτρου Μπότση (μεταφρ.-ἐπιμελ.), Ἡ Θηβαΐδα τοῦ Βορρά, ἔκδ. γ', σελ. 291-306, Ἀθήνα 1985. Ἐπιμέλ. ἡμετ.
- The Northern Thebaid, Saint Herman of Alaska Brotherhood, Platina, California 1975, pp. 242-257, 1975.
- Περιοδ. «Ρώσος Προσκυνητής», 1894, τεύχη 23, 25, 27.
- Περιοδ. «Ὁρθόδοξος Συζητητής», Θεολογικὴ Ἀκαδημία τοῦ Καζάν, 1858.
- Ἀρχιεπισκόπου Φιλαρέτου τοῦ Τσερνιγκώφ, Βίοι τῶν Ἁγίων, Ἁγία Πετρούπολις 1892-1900, ἀπὸ τοὺς τόμους Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Δεκεμβρίου.

